

Wprowadzam do obowiązkowego stosowania:

.....

/data i podpis osoby uprawnionej/

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

dla

budynku Starostwa Powiatowego

Pl. Elizy Orzeszkowej 3 w Drawsku Pomorskim

Opracował:

Przedmiotową instrukcję należy poddawać okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej (§ 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 ze zmianami)

Drawsko Pomorskie, grudzień 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1. Wprowadzenie.....	3
1.2. Przedmiot opracowania.....	4
1.3. Cel instrukcji.....	4
1.4. Podstawa prawna.....	4
1.5. Zakres opracowania.....	4
2. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA OBIEKTU I SPOSOBU UŻYTKOWANIA	5
2.1. Przeznaczenie obiektu i jego lokalizacja.....	5
2.2. Karta charakterystyki pożarowej Starostwa Powiatowego.....	6
3. URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICZE WYSTĘPUJĄCE W OBIEKCIE	7
3.1. Informacje ogólne.....	7
3.2. Urządzenia przeciwpożarowe.....	7
3.3. Gaśnice.....	7
3.4. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.....	9
4. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA	13
4.1. Alarmowanie.....	13
4.2. Postępowanie w razie pożaru.....	13
5. SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM	14
5.1. Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.....	14
5.2. Wskazania przeciwpożarowe w zakresie przygotowania budynków i pomieszczeń do wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo.....	15
5.3. Sprzęt pożarniczy i środki gaśnicze do zabezpieczenia prac spawalniczych.....	16
6. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZENIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI	17
6.1. Pojęcia i zasady ogólne ewakuacji.....	17
6.2. Organizacja i warunki ewakuacji w kontekście funkcji obiektu oraz warunków technicznych.....	17
6.3. Warunki ewakuacji w budynku Starostwa Powiatowego.....	20
6.4. Praktyczne sprawdzenie ewakuacji (PSE).....	21
7. SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU, W TYM ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PPOŻ. ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI	21
8. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH ICH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI	22
8.1. Obowiązki właściciela w zakresie zapobiegania pożarom.....	22
8.2. Obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom.....	23
9. PODSTAWY PRAWNE	23
ZAŁĄCZNIKI	24
ZAŁĄCZNIK NR 1.....	25
ZAŁĄCZNIK NR 2.....	26
ZAŁĄCZNIK NR 3.....	27
ZAŁĄCZNIK NR 4.....	28
ZAŁĄCZNIK NR 5.....	29
ZAŁĄCZNIK NR 6.....	30
ZAŁĄCZNIK NR 7.....	31
ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE	33

1. WSTĘP

1.1. Wprowadzenie

Jednym z elementów zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów lub terenów, równoważnym ze spełnieniem warunków technicznych, instalacyjnych i sprzętowych jest zapewnienie właściwej organizacji ochrony przeciwpożarowej oraz przygotowanie pracowników w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych i postępowania na wypadek pożaru.

Istnieje szereg przykładów, kiedy brak znajomości podstawowych zasad bezpieczeństwa pożarowego był przyczyną powstania pożaru, a nieznanie postępowania w przypadku pożaru sprzyjała jego rozwojowi i wzrostowi zagrożenia.

Ochrona przeciwpożarowa zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej ma na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem i polega na realizacji następujących przedsięwzięć:

- **zapobieganie powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,**
- **zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,**
- **prowadzenia działań gaśniczych.**

Do realizacji zadań w systemie szeroko pojmowanej ochrony przeciwpożarowej ustawa wprowadza przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie, które ustalają obowiązki osób fizycznych, prawnych oraz organizacji i instytucji korzystających ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu w zakresie zabezpieczenia ich przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

Każda osoba fizyczna lub prawna, organizacja lub instytucja użytkująca środowisko, budynek, obiekt lub teren powinna zabezpieczyć je przed zagrożeniem i ponosi odpowiedzialność za naruszenie przepisów pożarowych.

Tak więc właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu ma zapewnić jego ochronę przeciwpożarową i jest obowiązany w szczególności:

- *Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,*
- *Wyposażyć budynek, obiekt w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,*
- *Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,*
- *Przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,*
- *Ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej, lub innego miejscowego zagrożenia,*
- *Zaznajomić podległych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.*

UWAGA:

Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje w całości lub w części ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

1.2. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest „Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego” (IBP) dla **budynku administracyjnego Starostwa Powiatowego w Drawsku Pomorskim (Plac Elizy Orzeszkowej 3)**. Budynek pełni funkcję biurową dla poszczególnych wydziałów Starostwa Powiatowego w Drawsku Pomorskim, mieści się tu również Urząd Stanu Cywilnego.

1.3. Cel instrukcji

Celem opracowania IBP jest ustalenie wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie użytkowania i eksploatacji wyżej wymienionego budynku.

1.4. Podstawa prawna

Instrukcja została opracowana na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 ze zmianami) oraz obowiązujących przepisów prawnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej, Polskich Norm, dokumentacji technicznej przedstawionej przez właściciela budynku oraz informacji uzyskanych w czasie wizji lokalnej.

1.5. Zakres opracowania

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego zawiera procedury organizacyjne związane z przestrzeganiem przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej **w budynku administracyjnym Starostwa Powiatowego w Drawsku Pomorskim (Pl. Elizy Orzeszkowej 3)**. Zawiera także zbiór zasad dotyczących możliwości zapobiegania powstawania i rozprzestrzeniania pożaru oraz innych zdarzeń wynikających z użytkowania obiektu.

Zakres instrukcji obejmuje w szczególności:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
- określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
- plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 - odległości od obiektów sąsiadujących,
 - parametrów pożarowych występujących substancji palnych,

**Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
dla budynku Starostwa Powiatowego
Plac Elizy Orzeszkowej 3 w Drawsku Pomorskim**

- występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
 - kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
 - lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
 - podziału obiektu na strefy pożarowe,
 - warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
 - miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - wskazania dojazdów do dźwigów dla ekip ratowniczych,
 - hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
- wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna znajdować się w miejscu dostępnym dla ekip ratowniczych.

2. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA OBIEKTU I SPOSOBU UŻYTKOWANIA

2.1. Przeznaczenie obiektu i jego lokalizacja

Przedmiotowy budynek administracyjny Starostwa Powiatowego usytuowany jest przy Placu Elizy Orzeszkowej 3 w Drawsku Pomorskim, w pobliżu (w odległości około 10 m) skrzyżowania Ulicy Złocienieckiej (DK nr 20) z ul. Dworcową. Jest to budynek wolnostojący, średniowysoki, użyteczności publicznej (ZL III) o jednej kondygnacji podziemnej (piwnica użytkowa) i czterech kondygnacjach nadziemnych + niewielki strych nieużytkowy (wybudowany około roku 1919). Budynek pełni funkcję biurową dla poszczególnych wydziałów Starostwa Powiatowego w Drawsku Pomorskim, mieści się tu również Urząd Stanu Cywilnego. Ważną informacją z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej jest wpisanie przedmiotowego obiektu do rejestru zabytków (pod numerem A-259 jako obiekt o wysokich walorach architektonicznych), między innymi z powodu dużej ilości ozdób, tj.: wieżyczki, lukarny, wole oka, lizeny, ornamenty, itp.

Istotnym faktem jest również to, że Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie stosownym postanowieniem z roku 2016 wyraził zgodę na rozwiązania zastępcze zaproponowane w ekspertyzie technicznej (z maja 2016 r.) sporządzonej przez mgr inż. Macieja Furmańczyka - rzeczoznawcę budowlanego oraz mgr inż. Jacka Fornala rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.

2.2. Karta charakterystyki pożarowej Starostwa Powiatowego

Parametr	Opis faktyczny parametru
Przeznaczenie	budynek biurowy
Klasyfikacja	ZL III (użyteczności publicznej) PM (produkcyjno – magazynowy) – pomieszczenia gosp. w piwnicy
Powierzchnia użytkowa	ogółem 2455,8 m ² , w tym: piwnica: 540,8 m ² parter: 566,7 m ² I piętro: 530,3 m ² II piętro: 523,0 m ² III piętro (poddasze): 295,0 m ²
Kubatura	6921 m ³
Wysokość (w tym grupa wysokości)	14,21m – średniowysoki (SN)
Ilość kondygnacji (podziemnych i nadziemnych)	1 podziemna – pomieszczenia gospodarcze, magazynowe, socjalne oraz archiwum 4 nadziemne – pomieszczenia biurowe niewielki strych - nieużytkowy
Maksymalna liczba osób	120
Liczba stałych użytkowników	75-80
Miejsce zbiórki do ewakuacji	wg części graficznej
Klasa odporności pożarowej	B
Charakterystyka budowlana	ściany nośne parteru i I piętra murowane z cegły pełnej, ściany zewnętrzne II piętra w części mansardowej o konstrukcji drewnianej (obustronnie otynkowane); stropy nad piwnicami typu Kleina, pozostałe stropy drewniane; więźba dachowa drewniana; dach czterospadowy, przekryty dachówką ceramiczną; schody zróżnicowane – drewniane, żelbetowe
Podział na strefy pożarowe (ilość, wielkość faktyczna/dopuszczalna)	1 strefa pożarowa o powierzchni 2455,8 m ²
Urządzenia przeciwpożarowe	przeciwpożarowy wyłącznik prądu (dla kotłowni gazowej); hydranty wewnętrzne 25 z węzłem półsztywnym
Instalacje użytkowe	elektryczna, odgromowa, gazowa, c.o., wod. – kan., wentylacyjna, telef., komputerowa
Gęstość obciążenia ogniowego (Qd)	poniżej 500 MJ/m ² – piwnica budynku
Zagrożenie wybuchem	nie dotyczy
Droga pożarowa	Plac E. Orzeszkowej - wg części graficznej
Zaopatrzenie w wodę	20 dm ³ /s – hydranty zewnętrzne (przedstawiono w części graficznej)

3. URZĄDZENIA PRZECIWOŻAROWE I GAŚNICZE WYSTĘPUJĄCE W OBIEKCIE

3.1. Informacje ogólne

Większość pożarów, nawet te które niszczą całe budynki, biorą swój początek przeważnie z niewielkiego źródła, może to być np. rzucony niedopałek papierosa na podatny do palenia materiał. Żeby nie dopuścić do rozprzestrzeniania się początkowo małych źródeł ognia, należy dążyć do ugaszenia pożaru w pierwszej fazie jego rozwoju. Do tego celu służą urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice. Sprzęt ten, aby spełniał swoje zadanie musi być regularnie poddawany określonym przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, gwarantującym ich niezawodność w czasie konieczności użycia.

3.2. Urządzenia przeciwpożarowe

Urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności:

- ✓ stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające,
- ✓ urządzenia inertyzujące,
- ✓ urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej,
- ✓ instalacje oświetlenia ewakuacyjnego,
- ✓ hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe,
- ✓ hydranty zewnętrzne,
- ✓ pompy w pompowniach przeciwpożarowych,
- ✓ przeciwpożarowe klapy odcinające,
- ✓ urządzenia oddymiające,
- ✓ urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki,
- ✓ kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania,
- ✓ przeciwpożarowe wyłączniki prądu,
- ✓ dźwigi dla ekip ratowniczych.

Obiekt administracyjny Starostwa Powiatowego w Drawsku Pomorskim wyposażony jest następujące urządzenia przeciwpożarowe:

- **przeciwpożarowy wyłącznik prądu (dla kotłowni);**
- **hydranty wewnętrzne 25 z wężem półsztywnym.**

3.3. Gaśnice

Obiekty muszą być wyposażone w gaśnice spełniające wymagania Polskich Norm dotyczących gaśnic.

Obowiązek wyposażania budynków w gaśnice spoczywa na właścicielu obiektu lub zgodnie z podpisaną umową cywilno prawną może zostać scedowany na zarządcę lub użytkownika obiektu (lub jego części).

**Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
dla budynku Starostwa Powiatowego
Plac Elizy Orzeszkowej 3 w Drawsku Pomorskim**

Najważniejszą zasadą jest to, aby prawidłowo dobrany sprzęt gaśniczy był dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie lub w poszczególnych pomieszczeniach, przy uwzględnieniu rodzaju płonącego materiału, jego stanu skupienia oraz sposobu spalania.

Poniższa tabela przedstawia podział pożaru ze względu na rodzaj palnego materiału oraz jakie należy zastosować środki gaśnicze do ugaszenia danego materiału.

GRUPA POŻARU	PIKTOGRAM	RODZAJ PŁONĄCEGO MATERIAŁU	ŚRODKI GAŚNICZE
A		Ciała stałe głównie pochodzenia organicznego, przy spalaniu których obok innych zjawisk występuje zjawisko żarzenia, np. drewno, papier, węgiel, tworzywa sztuczne, tkaniny itp.	Woda, piana, dwutlenek węgla, proszki gaśnicze.
B		Ciecze palne i/lub substancje stałe topiące się wskutek wytworzonego przy pożarze ciepła, np. benzyna, nafta, parafina, naftalen.	Piana, proszki gaśnicze, dwutlenek węgla.
C		Gazy, np. metan, propan, acetylen, wodór.	Proszki gaśnicze.
D		Metale np. sód, potas, magnez.	Specjalne proszki gaśnicze.
F		Tłuszcze i oleje w urządzeniach kuchennych.	Proszki gaśnicze.

Te same oznaczenia literowe poszczególnych grup pożarów wraz z symbolami graficznymi umieszczone są na gaśnicach. Znajomość oznakowania grup pożarów podczas akcji gaśniczej zwiększa bezpieczeństwo obsługi gaśnic oraz skuteczność gaszenia pożaru.

Określając wymaganą przepisami ilości środka gaśniczego należy posługiwać się następującą zasadą, to jest jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać:

na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynkach niechronionych stałym urządzeniem gaśniczym zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZLII, **ZL III** i ZL V

Warunkiem zapewnienia właściwej ochrony strefy pożarowej w przypadku powstania pożaru jest zachowanie wymaganej sprawności technicznej gaśnicy, ich widoczność oraz łatwość dostępu.

Biorąc pod uwagę powierzchnię użytkową poszczególnych kondygnacji oraz specyfikę pomieszczeń, w poniższej tabeli przedstawiono naliczenie wymaganej i zalecanej ilości podręcznego sprzętu gaśniczego – gaśnic:

Starostwo Powiatowe

KONDYGNACJA	POWIERZCHNIA	WYMAGANA ILOŚĆ ŚRODKA GAŚNICZEGO W GAŚNICACH	ZALECANA GAŚNICA
Piwnica	540,8 m ²	6 x [2 kg (lub 3 dm ³)] = 12 kg	3 x gaśnica 6 kg ABC (proszkowe)
Parter	566,7 m ²	6 x [2 kg (lub 3 dm ³)] = 12 kg	2 x gaśnica 6 kg ABC (proszkowe)
I piętro	530,3 m ²	6 x [2 kg (lub 3 dm ³)] = 12 kg	2 x gaśnica 6 kg ABC (proszkowe)
II piętro	523,0 m ²	6 x [2 kg (lub 3 dm ³)] = 12 kg	2 x gaśnica 6 kg ABC (proszkowe)
III piętro (poddasze)	295 m ²	3 x [2 kg (lub 3 dm ³)] = 6 kg	2 x gaśnica 6 kg ABC (proszkowe)

Poniżej przedstawiono zasady rozmieszczenia podręcznego sprzętu w budynkach:

Gaśnice powinny być umieszczone w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, a w szczególności: przy wejściu do budynku, na klatce schodowej, na korytarzach, przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz.

Sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz bezpośrednio działaniu źródeł ciepła (piece, grzejniki). Usytuowanie podręcznego sprzętu gaśniczego należy oznakować zgodnie z obowiązującą PN – 92/N – 01256/01 „Znaki ochrony przeciwpożarowej”. Odległość dojścia do sprzętu nie powinna przekraczać dopuszczalnej odległości (maksymalnie do 30 metrów). Do gaśnic zapewnić dostęp o szerokości co najmniej 1 metra.

UWAGA: Szczegółowe rozmieszczenie miejsc usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego przedstawiono na rzutach poszczególnych budynków w załącznikach do IBP.

3.4. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcji obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

**Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
dla budynku Starostwa Powiatowego
Plac Elizy Orzeszkowej 3 w Drawsku Pomorskim**

Harmonogram wykonywania przeglądów i czynności konserwacyjnych urządzeń przeciwpożarowych i instalacji użytkowych w budynku Starostwa Powiatowego w Drawsku Pomorskim:

Lp	Rodzaj czynności	Termin	Uwagi
1	Konserwacja i naprawa gaśnic	nie rzadziej niż raz w roku	zgodnie z zaleceniami producenta
2	Przeгляд, konserwacja: hydrantów wewnętrznych, przeciwpożarowego wyłącznika prądu (kotłownia)	nie rzadziej niż raz w roku	szczelność węży raz na 5 lat.
3	Pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej, pomiar napięć i obciążeń w instalacji elektrycznej, skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej	co 5 lat	
4	Badanie instalacji odgromowej	co 5 lat lub po każdym uszkodzeniu	należy uwzględnić coroczne oględziny stanu połączeń
5	Szczelność instalacji gazowej	raz w roku	
6	Przewody kominowe: wentylacyjne spalinowe	raz w roku raz na 6 miesięcy	stan techniczny i czyszczenie;

Gaśnice:

Warunkiem zachowania niezawodności i skuteczności podręcznego sprzętu gaśniczego jest jego pełne zabezpieczenie serwisowe. Zaleca się wykonywanie regularnej kontroli wzrokowej, która powinna sprawdzić, czy gaśnica:

- znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym (wyznaczonym),
- nie jest zastawiona i ma czytelną instrukcję obsługi,
- nie jest w sposób widoczny uszkodzona,
- ma nieuszkodzone plomby i wskaźniki,
- ma sprawnie działające ciśnieniomierze (jeśli takie występują),
- jest odpowiednio dobrana względem grupy pożaru oraz czy posiada odpowiednią wielkość napełnienia (masę).

UWAGA:

Jeżeli gaśnice zostały zakwalifikowane do konserwacji, gaśnica ta musi zostać zastąpiona przez sprzęt tego samego typu, przeznaczona do tej samej grupy pożarów i o takiej samej zdolności gaśniczej (masie).

Konserwacja, czynności służące utrzymaniu urządzenia w dobrym stanie technicznym. *Należy między innymi wykonać i sprawdzić:*

- ogólny stan techniczny gaśnicy,
- czytelność, kompletność i prawidłowość napisów,
- stan węży i zabezpieczeń,
- terminy przypadających kontroli zbiorników ciśnieniowych,

**Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
dla budynku Starostwa Powiatowego
Plac Elizy Orzeszkowej 3 w Drawsku Pomorskim**

- powłokę malarską,
- czy elementy z tworzywa sztucznego nie są uszkodzone,
- ciężar lub objętość środka gaśniczego,
- czy środek gaśniczy nadaje się do ponownego wykorzystania,
- pod względem korozji i uszkodzenia nabój ciśnieniowy,
- uchwyt gaśnicy – czy nie jest uszkodzony i dobrze przytwierdzony.

UWAGA:

Podczas wykonywania czynności naprawczych sprzętu gaśniczego muszą być stosowane takie same części, środki gaśnicze i parametry, na jakie wyrób przewiduje wykonanie naprawy. Zabronione są naprawy zbiorników, a także zaworów bezpieczeństwa.

Podstawowe zadania, jakie należy wykonać przy remoncie gaśnic:

- całościowe zdemontowanie gaśnicy na części składowe,
- wykonanie próby ciśnieniowej na zbiorniku (zbiorniki nie oznakowane nie powinny być remontowane, lecz wycofane i złomowane),
- sprawdzenie za pomocą sondy świetlnej wnętrza zbiornika – czy są ślady korozji lub inne uszkodzenia,
- poddanie głowic, zaworów, węży działaniu ciśnienia równego ciśnieniu próbnemu zbiornika; wymiana uszkodzonych części,
- sprawdzenie lub wymiana zabezpieczeń,
- otwieranie gaśnic proszkowych w suchych warunkach, w jak najkrótszym czasie, w celu zminimalizowania skutków oddziaływania na proszek wilgoci zawartej w powietrzu,
- napełnienie ponownie tym samym środkiem gaśniczym; nie wolno mieszać lub dosypywać proszków różnych typów, bo powstaje reakcja, która powoduje zbrzylenie się proszku oraz wzrost ciśnienia w zamkniętym zbiorniku, który może być niebezpieczny dla użytkownika,
- wykonanie ponownego montażu zgodnie z instrukcją i zaleceniami producenta,
- przeprowadzenie próby szczelności całej gaśnicy,
- uzupełnienie szczegółowych na etykiecie konserwacji.

UWAGA:

Dokonanie przeglądu stanu technicznego i naprawy powinno być oznaczone z podaniem: imienia i nazwiska konserwatora (nazwy zakładu usługowego), daty badania (konserwacji) oraz daty kolejnego badania. Wymienione dane umieścić na tabliczce z czytelnym i trwałym napisem z folii samoprzylepnej (dopuszczalne jest również użycie przywieszek plombowanych).

KONTROLKA SPRAWDZONE	
TYP URZĄDZENIA:	
WYKONAWCA:	
OSOBA KOMPETENTNA:	
DATA NAPEŁNIENIA	
MC. ROK	20 11 20 12 20 13 20 14
MC. ROK	20 11 20 12 20 13 20 14 20 15

Przeciwożarowy wyłącznik prądu:

Przeegląd i konserwacja przeciwożarowego wyłącznika prądu powinny obejmować sprawdzenie poprawności zadziałania wyłącznika zgodnie z przyjętymi scenariuszami rozwoju zdarzeń w czasie pożaru, zarówno pod względem sprawności technicznej jak i funkcjonalnej.

Przeprowadzenie przeglądu technicznego i konserwacji wykonawca powinien udokumentować poprzez sporządzenie czytelnego protokołu, potwierdzającego wykonanie w/w czynności przez konkretną osobę z określonymi uprawnieniami, w konkretnym obiekcie i czasie, a także określając wynik przeprowadzonych sprawdzeń. W/w należy przeprowadzać nie rzadziej niż raz w roku.

Nadzór nad stanem technicznym przeciwożarowego wyłącznika prądu winna sprawować osoba posiadająca wymagane kwalifikacje w zakresie eksploatacji i napraw instalacji i urządzeń elektrycznych.

Hydranty wewnętrzne

Hydranty wewnętrzne należy poddawać przeglądom technicznym, podobnie jak gaśnice. Przeglądy i konserwacje powinny być przeprowadzane przez osobę kompetentną.

Czasookres konserwacji – co 12 miesięcy.

Hydrant powinien być zamknięty (zakręcony) i pod ciśnieniem. Należy sprawdzić czy:

- urządzenia są nie zastawione, nie uszkodzone, elementy nie są skorodowane, nie ma przecieków,
- instrukcja obsługi jest czysta i czytelna,
- miejsce umieszczenia jest oznakowane,
- mocowania do ściany są odpowiednie, nie są obruszone i trzymają pewnie,
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie wskaźnika wypływu oraz miernika ciśnienia),
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym,
- wąż na całej długości nie wykazuje uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć. Jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze,
- zaciski lub taśmowanie węża jest prawidłowe i właściwie zaciśnięte,
- bęben węża (jeżeli jest zastosowany) obraca się lekko w obu kierunkach,
- dla bębnow z wahlwym zamocowaniem (jeżeli jest zastosowany) sprawdzić czy os (zamocowanie) obraca się łatwo i czy bęben obraca się o 180°,
- przy bębnach ręcznych (jeżeli jest zastosowany) sprawdzić czy zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo,
- sprawdzić stan przewodów zasilających w wodę (rurociągów), szczególną uwagę zwrócić na odcinki elastyczne czy nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia,
- jeżeli jest skrzynka hydrantowa (obudowa) sprawdzić, czy nie jest uszkodzona i czy drzwiczki łatwo się zamykają,
- sprawdzić, czy prądownica jest właściwego typu i czy prawidłowo pracuje,
- pozostawić hydranty i instalację w stanie gotowym do natychmiastowego użycia. Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy zawór hydrantowy lub hydrant powinien być oznakowany "NIECZYNNY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika/właściciela.
- *Okresowe przeglądy i konserwacje instalacji*

Co 5 lat wszystkie węże i hydranty powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z EN 671-1 i EN 671-2.

Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych prac konserwacyjnych hydranty i instalacja powinny być przez kompetentne osoby oznakowane "SPRAWDZONE". Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać zapisy o wszystkich przeglądach instalacji – stosowne protokoły.

4. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA

4.1. Alarmowanie

Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki oraz natychmiast zaalarmować:

- osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki
- Centrum Powiadamiania ratunkowego tel. **112** lub **998**
- właściciela obiektu lub osobę go zastępującą.

Alarmowanie należy przeprowadzić z najbliższego dostępnego telefonu.

Po uzyskaniu połączenia z operatorem nr **112** należy wyraźnie podać:

- gdzie się pali - dokładnie adres budynku i jego nazwę,
- co się pali,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego, czy w rejonie objętym pożarem lub w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo palne lub wybuchowe itp.
- numer telefonu, z którego się dzwoni oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA:

Po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez operatora należy odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy.

4.2. Postępowanie w razie pożaru

1. Równocześnie z alarmowaniem należy niezwłocznie wyłączyć zasilanie elektryczne za pomocą przeciwpożarowego wyłącznika prądu. Następnie przystąpić do gaszenia ognia za pomocą znajdującego się w pobliżu sprzętu pożarniczego - gaśnic i nieść pomoc zagrożonym osobom.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej ewakuacją podległych pracowników i osób przebywających w budynku kieruje wyznaczona osoba.

3. Z chwilą przybycia straży pożarnej należy podporządkować się poleceniom dowódcy przybytej jednostki i udzielić niezbędnych informacji.
4. Każda osoba przystępująca do akcji powinna pamiętać, że:
 - ✓ w pierwszej kolejności należy ratować ludzi,
 - ✓ zadymienie w czasie pożaru gromadzi się u góry pomieszczeń – w czasie ewakuowania się należy przyjmować pozycję schyloną,
 - ✓ należy wyłączyć dopływ prądu do pomieszczeń objętych pożarem,
 - ✓ nie wolno otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi, okien i innych otworów w budynku objętym pożarem, gdyż sprzyja to rozprzestrzenianiu się ognia,
 - ✓ nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem, cieczy palnych i substancji chemicznych reagujących z wodą, np. karbidu sodu, potasu i innych,
 - ✓ należy usuwać z zasięgu ognia materiały palne, a w szczególności butle z gazami technicznymi, naczynia z cieczami palnymi, cenne maszyny i ważne dokumenty,
 - ✓ umiejętne stosowanie środków gaśniczych umożliwia szybkie ugaszenie pożaru,
 - ✓ nie oddalać się z miejsca terenu akcji gaśniczej bez zgody przełożonego lub kierownika akcji ratowniczo gaśniczej.
5. Po wyjściu z budynku należy gromadzić się w miejscu wyznaczonym, ustawiając się w grupach, tak aby szybko i sprawnie sprawdzić czy wszystkie osoby opuściły obiekt.
Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową obowiązany jest w szczególności zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji oraz przygotować obiekt, budynek lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej.

5. SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Prace niebezpieczne pożarowo – są to prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo – budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Teren przyległy - jest to pas terenu wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów z uwagi na wymagania bezpieczeństwa pożarowego określone w przepisach techniczno – budowlanych.

5.1. Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu jest obowiązany:

1. ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane;
2. ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu;
3. wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;

4. zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje'
5. zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Przy wykonywaniu prac należy przestrzegać następujących zasad:

1. zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne;
2. prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach lub przy urządzeniach zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
3. mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
4. po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejon przyległy;
5. używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

5.2. Wskazania przeciwpożarowe w zakresie przygotowania budynków i pomieszczeń do wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

1. Budynki, pomieszczenia lub miejsca, w których mają odbywać się prace spawalnicze, należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń.
2. Palne przedmioty lub niepalne w opakowaniach palnych należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca spawania celem uniemożliwienia przedostania się rozprysków spawalniczych.
3. Jeżeli warunek, o którym mowa w ust. 2 nie może być spełniony, wszystkie urządzenia lub materiały palne należy zabezpieczyć przed działaniem rozprysków spawalniczych przez osłonięcie, np. kocami gaśniczymi, arkuszami blachy lub w inny skuteczny sposób.
4. Przed przystąpieniem do spawania należy sprawdzić, czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych.
5. Jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przelotowe, instalacyjne, kablowe itp., należy je uszczelnić materiałami niepalnymi, celem niedopuszczenia do przenikania rozprysków spawalniczych do sąsiednich pomieszczeń bądź na inne kondygnacje.
6. Wszelkie kable, przewody elektryczne, gazowe oraz instalacyjne z izolacją palną powinny być zabezpieczone przed rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniami mechanicznymi.
7. Wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w których tego samego dnia wykonano prace malarskie lub inne przy użyciu substancji, łatwo zapalnych, jest niedozwolone.

8. W miejscach dokonywania prac spawalniczych należy przygotować między innymi:
 - pojemniki metalowe wypełnione wodą na odpadki drutu spawalniczego i elektrod,
 - materiały izolacyjne i osłaniające niezbędne do zabezpieczenia toku prac spawalniczych,
 - podręczny sprzęt gaśniczy.
9. Drogi ewakuacyjne i dojścia do stanowisk spawania powinny być wolne oraz tak wybrane, aby można było szybko ewakuować ludzi z miejsca objętego pożarem.
10. Po zakończeniu prac spawalniczych w budynku, pomieszczeniu należy przeprowadzić dokładną kontrolę w rejonie spawania, pomieszczeniach sąsiednich, przyległych terenach, celem stwierdzenia:
 - czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząsteczek na stanowisku pracy, jego otoczeniu, w pomieszczeniach sąsiednich i na terenach przyległych,
 - czy nie występują oznaki tlenia się materiałów bądź inne wskazujące na możliwość zaistnienia pożaru,
 - czy został zdemontowany sprzęt spawalniczy, wyłączony ze źródeł zasilania i dostatecznie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.
11. W budynkach, w których występują palne materiały, bądź posiadających palne elementy konstrukcyjne, kontrole należy ponowić po upływie czterech, sześciu, a następnie ośmiu godzin od czasu zakończenia prac spawalniczych.
12. Wyniki kontroli powinny być odnotowane w dokumencie prowadzonym przez osobę, której zlecono przeprowadzenie takiej kontroli, a ta przyjęła tę informację potwierdzając to podpisem.
13. Przed przystąpieniem do prac spawalniczych w budynkach, pomieszczeniach lub strefach zagrożonych wybuchem, lub innych, w których znajdują się materiały palne, niezależnie od spełnienia warunków określonych w pkt. 2, należy:
 - dokonać komisyjnie oceny zagrożenia pożarowego oraz określić niezbędne wymagania przeciwpożarowe mające na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru albo wybuchu.
 - sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych wg załącznika nr 1,
 - po wykonaniu zaleconych zabezpieczeń wydać pisemne zezwolenie na przeprowadzenie prac spawalniczych wg załącznika nr 2.

5.3. Sprzęt pożarniczy i środki gaśnicze do zabezpieczenia prac spawalniczych

1. Każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone w sprawny technicznie sprzęt pożarniczy, umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru.
2. Każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone co najmniej w 1 gaśnicę proszkową /co najmniej 2 kg/ oraz w 1 koc gaśniczy.
3. Dla prac spawalniczych, dla których wymagane jest sporządzenie protokołu zabezpieczenia przeciwpożarowego wg załącznika nr 1, należy każdorazowo określić konieczność wyposażenia w dodatkowy sprzęt pożarniczy i środki gaśnicze.

6. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZENIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI

6.1. Pojęcia i zasady ogólne ewakuacji

Ewakuacja – uporządkowany ruch osób do miejsca bezpiecznego w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa.

Celem ewakuacji ludzi jest zapewnienie osobom szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Odpowiednie warunki ewakuacji – zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Polegają one na :

- zapewnieniu odpowiedniej ilości i szerokości wyjść,
- zachowaniu dopuszczalnej długości dróg ewakuacyjnych, zapewnieniu odpowiedniej, bezpiecznej pożarowo, obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych, zabezpieczeniu dróg ewakuacyjnych przed zadymieniem.

Do celów ewakuacji z pomieszczeń na zewnątrz budynku, wykorzystuje się wyjścia i drogi komunikacji ogólnej, służące celom ewakuacji:

- poziome drogi ewakuacji – korytarze,
- pionowe drogi ewakuacyjne – klatka schodowa.

Oznakowanie dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji.

Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków są zobowiązani do oznakowania zgodnie z PN dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji.

Obowiązujące Polskie Normy określa rodzaje znaków ewakuacyjnych stosowanych do oznaczenia drogi ewakuacyjnej oraz czynności związanych z ewakuacją. Normami tymi są:

- PN-EN ISO 7010:2012

Znaki ewakuacyjne winny zapewniać informacje o przebiegu wyznaczonej drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, świetle sztucznym jak i również przy braku oświetlenia. Rozmieszczenie znaków na drodze ewakuacyjnej powinno zapewniać ich widoczność z każdego miejsca, w którym może pojawić się wątpliwość co do kierunku ewakuacji. Należy dążyć do umieszczania znaków możliwie blisko źródła światła w celu zapewnienia ich dostatecznej luminescencji.

6.2. Organizacja i warunki ewakuacji w kontekście funkcji obiektu oraz warunków technicznych

Ewakuacja z obiektu może nastąpić samorzutnie po wykryciu pożaru (ze strefy-części obiektu objętej zagrożeniem) lub po zarządzeniu ewakuacji w obiekcie głosem lub telefonicznie przez osoby organizujące ewakuację w obiekcie (głównie z części obiektu nie objętych bezpośrednio zagrożeniem). Zakłada się, że praktycznie wszystkie osoby przebywające w obiektach oraz na terenie zakładu będą w stanie opuścić obiekt o własnych siłach i w stosunkowo krótkim czasie.

Podstawowym sposobem alarmowania o niebezpieczeństwie w przedmiotowym budynku administracyjnym są komunikaty głosowe.

Zarządzenie całkowitej ewakuacji z obiektu (przed przybyciem jednostek straży pożarnej) może nastąpić jedynie za wiedzą lub na wyraźne polecenie:

- a) Starosty Powiatowego,**
- b) Wicestarostów**
- c) Osoby wyznaczonej przez w/w**

W zależności od wielkości i rodzaju pożaru lub innego zagrożenia, a w związku z tym powstałej w obiekcie sytuacji, może zachodzić konieczność przeprowadzenia ewakuacji ludzi i mienia. Zakłada się, że dominującym sposobem prowadzenia ewakuacji z obiektu, będzie zorganizowana ewakuacja petentów i pracowników, obejmująca i prowadzona w pierwszej kolejności z pomieszczeń bezpośrednio zagrożonych oraz pomieszczeń (stref) sąsiadujących.

Ewakuacja indywidualna

Będzie ona dotyczyła tych osób, którzy w momencie powstania zagrożenia (po jego wykryciu) samorzutnie, w tym także w wyniku paniki, ewakuują się oznakowanymi drogami i wyjściami ewakuacyjnymi. W przypadku prowadzenia ewakuacji zorganizowanej należy pamiętać, iż nie zawsze zachodzi konieczność przeprowadzenia ewakuacji całkowitej z obiektu. W większości sytuacji wystarczy przeprowadzenie ewakuacji częściowej, obejmującej pomieszczenia zagrożone bezpośrednio ogniem, dymem, gazami pożarowymi lub innym zagrożeniem. Ewakuacja taka nie jest trudna i jej przeprowadzenie prawdopodobnie nie będzie wymagało zaangażowania znacznej ilości sił i środków.

Jak wynika z powyższego, sprawne przeprowadzenie ewakuacji zorganizowanej z obiektu uzależnione jest w szczególności od:

- prawidłowego rozpoznania i oceny sytuacji,
- szybkiego i prawidłowego zaalarmowania osób zagrożonych oraz wyznaczenia stosownych sił i środków do prowadzenia akcji ratowniczej,
- właściwego kierowania ludźmi odpowiednimi (oznakowanymi) drogami ewakuacyjnymi,
- niedopuszczenia do powstania paniki,
- umiejętności kierującego akcją, szczególnie w jej pierwszej fazie,
- dobrego przygotowania pracowników do brania udziału i działań w przypadku zarządzenia ewakuacji (odpowiednie szkolenie pracowników, w szczególności poprzez prowadzenie próbnych alarmów ewakuacyjnych w obiekcie),
- ścisłego realizowania i podporządkowania się wszystkim osób poleceniom i decyzjom podejmowanym przez kierującego akcją,
- postępowania zgodnie z zasadami i zadaniami określonymi w odrębnych instrukcjach, dotyczących ochrony mienia w obiekcie.

Ewakuację osób należy rozpoczynać z tych pomieszczeń i stref pożarowych, które:

- są bezpośrednio objęte pożarem lub innym miejscowym zagrożeniem,
- mogą być odcięte przez ogień,
- na których istnieje możliwość rozprzestrzeniania się ognia, dymów pożarowych i substancji toksycznych.

**Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
dla budynku Starostwa Powiatowego
Plac Elizy Orzeszkowej 3 w Drawsku Pomorskim**

Dalszym działaniem kierującego akcją ratowniczą, dotyczącym ewakuacji jest wnikliwa analiza lokalnego pożaru.

Zależnie od sytuacji pożarowej, należy podjąć działania gaśnicze:

- przystąpić do lokalizacji powstałego pożaru, wykorzystując podręczny sprzęt gaśniczy,
- wynieść z pomieszczeń objętych pożarem i stref pożarowych materiały palne,
- wezwać do pomocy inne osoby,

Działania powyższe pozwolą na:

- właściwy przebieg organizacyjny ewakuacji osób,
- przygotowanie pola działania jednostkom straży pożarnej, i innym wezwanym do pomocy w działaniach.

Wszystkie pomieszczenia, z których wyprowadzono ludzi należy dokładnie sprawdzić, czy przypadkowo ktoś z osób nie pozostał w zagrożonych pomieszczeniach (jeżeli sytuacja pożarowa na to pozwala). Zauważone braki osób należy natychmiast zgłaszać kierującemu ewakuacją. O przypadku odcięcia dróg ewakuacji dla pojedynczych osób lub grup, należy niezwłocznie dostępnymi środkami, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz - powiadomić kierownika akcji ratowniczej np. dowódcę przybyłej jednostki straży pożarnej. Kierownik akcji ratowniczej winien zorganizować ratowanie tych osób, wykorzystując posiadane środki ratownicze. Ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła zagrożenia, w miarę istniejących warunków i posiadanych środków ewakuować z zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego i oczekiwać na przybycie jednostek straży pożarnej lub innej pomocy z zewnątrz. W przypadku silnego zadymienia dróg ewakuacyjnych, należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zastaniać chustką zmoczoną w wodzie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu zgodnie z oznakowaniem ewakuacyjnym. Po przybyciu na miejsce akcji jednostek straży pożarnej lub innych sił z zewnątrz, należy przystąpić do działań ratowniczych, w szczególności do:

- pomocy czynnej przy ewakuacji osób,
- ratowania osób, którym drogi wyjścia zostały odcięte przez pożar,
- przewozu poszkodowanych do szpitali i innych placówek służby zdrowia,
- ewakuacji sprzętu, i innego cennego mienia (wcześniej ustalonego przez dyrektora).

Czynności zabronione podczas prowadzenia ewakuacji

W czasie prowadzenia ewakuacji zabronione jest:

- dokonywanie jakichkolwiek czynności mogących wywołać panikę,
- przechodzenie w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji,
- zatrzymywanie się lub tamowanie ruchu w inny sposób.

Ogólne zasady kierowania ewakuacją

powinny uwzględniać dla kierującego zadania i wskazania następujące:

- Decydowanie o wzywaniu jednostek straży pożarnej i w razie potrzeby innych sił.
- Wyznaczenie osób (zespołów) do:
 - przeprowadzenia ewakuacji ze wskazanych pomieszczeń.
 - gaszenia pożaru w zarodku przed przybyciem straży pożarnej i zapobiegania jego nasileniu się i rozprzestrzenianiu.
- Ustalenie kolejności ewakuowania osób w zależności od zagrożenia ich życia oraz stanu niesprawności ruchowej.
- Ustalenie miejsca czasowego przebywania ewakuowanych w innym pomieszczeniu tego samego budynku lub budynkach sąsiednich, względnie na zewnątrz budynku.
- Baczne obserwowanie przebiegu akcji ratowniczej i tłumienia pożaru w początkowej fazie.
- Oddziaływanie uspokajające w stosunku do osób ewakuowanych i zapobieganie panice, chaosowi i niewłaściwym poczynaniom.
- Po przyjeździe jednostki straży pożarnej podporządkowanie się decyzjom dowódcy, współpraca z nim i utrzymywanie ciągłej łączności osobistej.

6.3. Warunki ewakuacji w budynku Starostwa Powiatowego.

W przedmiotowym budynku administracyjnym Starostwa Powiatowego Pl. E. Orzeszkowej 3 w Drawsku Pomorskim **nie są zachowane wymagane warunki ewakuacji.** Jest to spowodowane m.in. przez:

- ⇒ przekroczenie długości dojścia ewakuacyjnego (z najdalej usytuowanych pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi na poddaszu użytkowym w zachodnim skrzydle budynku - jeden kierunek ewakuacji);
- ⇒ klatki schodowe nie są zabezpieczone przed zadymieniem, jak również nie zostały wyposażone w urządzenia służące do usuwania dymu;
- ⇒ występowanie na biegach schodów stopni zabiegowych;
- ⇒ występowanie nadmiernych przewężeń na drogach ewakuacyjnych
- ⇒ zaniżone szerokości spoczników w głównej klatce schodowej;
- ⇒ z parteru na pierwsze piętro w zachodnim skrzydle budynku oraz z poddasza użytkowego (poziom III piętra) na poddasze nieużytkowe prowadzą schody o konstrukcji palnej, nie posiadające wymaganej klasy odporności ogniowej R-60.

Chcąc doprowadzić stan ochrony przeciwpożarowej w opisywanym budynku do optymalnych i akceptowalnych z punktu widzenia bezpieczeństwa użytkowników obiektu warunków bezpieczeństwa pożarowego uzyskano zgodę Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie (stosownym postanowieniem z roku 2016) na rozwiązania zastępcze zaproponowane w ekspertyzie technicznej (z maja 2016 r.) sporządzonej przez mgr inż. Macieja Furmańczyka - rzeczoznawcę budowlanego oraz mgr inż. Jacka Fornala rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Niestety po dziś dzień nie zostały wdrożone zapisy w/w ekspertyzy, stąd ewakuacja z budynku możliwa jest w następujący sposób (wskazany też w części graficznej opracowania):

- z poziomu piwnicy w kierunku głównej klatki schodowej – schodami do góry, ewentualnie z pomieszczeń kotłowni drzwiami bezpośrednio na zewnątrz budynku;
- z poziomu parteru korytarzem w kierunku głównych drzwi wejściowych lub w kierunku klatki schodowej z wyjściem w kierunku parkingu;
- z górnych kondygnacji ewakuacja możliwa jest wyłącznie z wykorzystaniem klatki schodowej we wschodnim skrzydle budynku (wyjście w kierunku parkingu na dziedzińcu obiektu).

6.4. Praktyczne sprawdzenie ewakuacji (PSE)

Właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, niezakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu.

Biorąc pod uwagę, że w przedmiotowym budynku przewiduje się około 75-80 stałych użytkowników należy co najmniej raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji.

7. SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU, W TYM ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PPOŻ. ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI

Wszystkie osoby zatrudnione w Starostwie Powiatowym w Drawsku Pomorskim podlegają obowiązkowi zapoznania z przepisami przeciwpożarowymi i utrzymania bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie, m.in. w oparciu o niniejszą instrukcję.

Zaznajomienie z przepisami winno obejmować co najmniej następujące tematy:

- Przyczyny i okoliczności powstawania pożarów oraz ich rozprzestrzenianie,
- Sposoby i metody zapobiegania powstawaniu pożarów,
- Zapewnienie warunków ewakuacji ludzi z obiektów użyteczności publicznej,
- Zasady przeprowadzania ewakuacji ludzi i mienia,
- Zasady postępowania na wypadek pożaru oraz postępowania się urządzeniami przeciwpożarowymi i gaśnicami.

Zaznajomienie z przepisami przeciwpożarowymi powinno być zrealizowane przez osobę tematycznie i fachowo do tego przygotowaną (kwalifikacje z zakresu ochrony ppoż.)

KAŻDY PRACOWNIK I UŻYTKOWNIK W RAMACH ZAZNAJOMIENIA Z PRZEPISAMI PPOŻ. ORAZ PRZEDMIOTOWĄ INSTRUKCJĄ ZOBOWIĄZANY JEST WPISAĆ SIĘ NA LISTĘ OSÓB WG ZAŁĄCZNIKA NR 5.

8. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH ICH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI

Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej użytkownik obiektu jest zobowiązany przestrzegać w czasie eksploatacji obiektu wymagania przeciwpożarowe. Aby warunek ten był realizowany, niezbędnym jest określenie dla wszystkich osób zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego.

Uznając odpowiedzialność ustawową, określa się jednocześnie zakres zadań i odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego dla wszystkich pracowników.

8.1. Obowiązki właściciela w zakresie zapobiegania pożarom

- zapewnienie osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie zakładu bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych i instalacyjnych,
- wyposażenie budynków i obiektów w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
- przygotowanie budynków, obiektów i terenu do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapewnienie obowiązującego przeszkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz zaznajamianie nowo przyjętych pracowników z obowiązującymi przepisami w tym zakresie,
- zaznajomienie pracowników ze wskazaniem w zakresie bezpieczeństwa pożarowego oraz postępowaniem na wypadek powstania pożaru,
- znać obowiązujące przepisy i instrukcje bezpieczeństwa pożarowego w zakresie nadzorowanych stanowisk oraz kontrolować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- umieszczenie w miejscach widocznych wykazu telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek powstania pożaru,
- dowodzić akcją ratowniczo gaśniczą do czasu przybycia jednostek Straży Pożarnej;

Pozostałe zadania:

- oznakowanie dróg i wyjść ewakuacyjnych,
- oznakowanie miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- oznakowanie stref zagrożonych wybuchem,
- powodowanie usunięcia spostrzeżonych lub zgłoszonych usterek mogących spowodować powstanie lub rozprzestrzenienie się pożaru,
- organizowanie bezpiecznej ewakuacji osób i mienia z obiektów i pomieszczeń zagrożonych pożarem, wybuchem,
- zadbać o środki finansowe na utrzymanie ochrony przeciwpożarowej w obiekcie.

8.2 Obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom

- * znać instrukcję bezpieczeństwa pożarowego obiektu, a w szczególności warunki ewakuacji,
- * znać obowiązujące na swoim stanowisku pracy przepisy przeciwpożarowe i ściśle je przestrzegać,
- * znać sposoby alarmowania pracowników i służb ratowniczych oraz zasady postępowania w przypadku powstania pożaru,
- * nadzorować przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych przez użytkowników obiektu,
- * zgłaszać przełożonym o wszystkich stwierdzonych nieprawidłowościach mogących wpływać na bezpieczeństwo pożarowe,
- * znać miejsca rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego i umieć się nim posługiwać,
- * znać zasady prowadzenia ewakuacji osób, pracowników z zagrożonych obiektów, pomieszczeń
- * brać udział w organizowanych szkoleniach przeciwpożarowych,
- * nie pozostawiać bez dozoru urządzeń elektrycznych, włączone do sieci, z chwilą opuszczenia pomieszczenia należy je odłączyć,
- * nie palić tytoniu w miejscach i pomieszczeniach gdzie jest to zabronione oraz nadzorować aby osoby korzystające z obiektu dostosowywały się do ustaleń o nie paleniu.

9. PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 869 ze zmianami).
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 ze zmianami).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity z 2022 r. Dz. U. poz. 1225).
5. PN-EN ISO 7010:2012 lub PN-92/N-01256/01. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
6. PN-EN ISO 7010:2012 lub PN-92/N-01256/02. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
7. PN 92/N-01256/4:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
8. PN 92/N-01256/5:1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.
9. Wytyczne CNBOP – PIB W-0005:2019 „Stosowanie znaków bezpieczeństwa zgodnych z normą PN-EN ISO 7010”.

I.B.P. Starostwo Powiatowe Drawsko Pom.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1

Protokół nr....

**Zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym
prowadzonych w budynku administracyjnym Starostwa Powiatowego
w Drawsku Pomorskim**

1. Miejsce pracy.....
(nazwa i określenie miejsca pomieszczenia, stanowiska, urządzenia)
2. Rodzaj pracy.....
3. Sposób wykonywania pracy:.....
.....
4. Czas pracy: dzień.....od godz.....do godz.....
5. Wykonawca prac:.....
.....
(pełna nazwa wykonawcy, dokładny adres, telefon)
6. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub miejscu przewidywanych prac.....
.....
7. Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) w miejscu prowadzenia prac, w tym właściwości pożarowe występujących tam materiałów palnych.....
.....
8. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru/wybuchu
.....
.....
9. Środki zabezpieczenia:
 - a) gaśnicze (rodzaj, ilość).....
.....
 - b) bhp.....
.....
 - c) inne.....
.....
10. Środki oraz sposób alarmowania współpracowników i straży pożarnej (także innych służb miejskich) w przypadku powstania pożaru.....
11. Osoba(y) odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia ppoż. toku prac niebezpiecznych pożarowo.....
12. Osoba(y) odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, w tym o powiadomieniu o rozpoczęciu prac służb ochrony obiektu.....
13. Osoba(y) zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac niebezpiecznych pożarowo niebezpiecznych pod względem pożarowym po ich zakończeniu.....

Podpisy członków komisji
(imię, nazwisko, rodzaj zajmowanego stanowiska)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ZAŁĄCZNIK NR 2

Miejscowość....., dnia

**Zezwolenie nr
Na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.**

Miejsce pracy

Rodzaj pracy

Czas pracy: dnia od godz. do godz.

Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) w miejscu pracy :

Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru-wybuchu :

Środki zabezpieczenia :

przeciwpożarowe

BHP

inne

Sposób wykonania pracy:

Odpowiedzialni za :

Przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie
toku prac pożarowo niebezpiecznych :

Nazwisko Wykonano

Podpis

Wyłączenie spod napięcia :

Nazwisko Wykonano

Podpis

Dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów i pyłów :

Nazwisko Wykonano

Podpis

Stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż :

Nazwisko Wykonano

Podpis

Zezwalam na rozpoczęcie prac :

..... (podpis wpisującego) (podpis osoby udzielającej zezwolenia)

Pracę zakończono dnia : o godz.

Wykonał

Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań
i okoliczności mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót :

Skontrolował :

UWAGA !

Powyższe zezwolenie należy włączyć do dokumentów ochrony przeciwpożarowej.

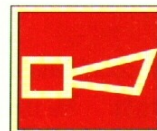
ZAŁĄCZNIK NR 3

INSTRUKCJA ALARMOWANIA I POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

1 ZAALARMOWAĆ STRAŻ POŻARNĄ

zameldować
gdzie się pali
jaki jest zagrożenie lub
uruchomić przycisk sygnalizacji pożaru

tel. 998

2 OGŁOSIĆ ALARM

włączyć ustalony sygnał
ogłosić komunikat

3 W RAZIE KONIECZNOŚCI ZAALARMOWAĆ

osobę funkcyjną
Pogotowie ratunkowe
Policję
Pogotowie gazowe
Pogotowie elektryczne

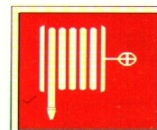

4 ZAMKNAĆ

okna i drzwi
usunąć z zasięgu ognia materiały palne
płyny łatwozapalne, pojemniki z gazem

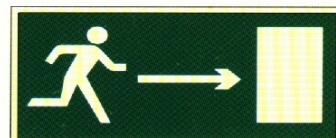
5 GASIĆ POŻAR

używać gaśnicy lub hydrantu
nie gasić wodą instalacji
i urządzeń elektrycznych

6 OPUŚCIĆ POMIESZCZENIA

bez paniki ustalonymi
drogami ewakuacyjnymi
nie korzystać z wind

ZAŁĄCZNIK NR 4

**Przykładowy zakres zapoznania pracowników
z przepisami przeciwpożarowymi.**

Lp.	Tematyka szkoleń	Czas szkolenia
1.	Zagrożenia pożarowe, możliwe przyczyny powstania i rozprzestrzeniania się pożaru na terenie obiektu.	20 min.
2.	Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru na terenie firmy, w szczególności odpowiedzialności pracowników za stan bezpieczeństwa pożarowego.	20min.
3.	Zasady zachowania się pracowników w przypadku powstania pożaru, w szczególności: zasady alarmowania o powstałym zdarzeniu, zasady ewakuacji ludzi mienia, zapobieganie panice, zasady obsługi sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych (najlepiej pokaz praktyczny), zasady udzielania pierwszej pomocy.	40min.
Razem		1 godz. 20min.

I.B.P. Starostwo Powiatowe Drawsko Pom.

ZAŁĄCZNIK NR 5

**Wykaz
osób zapoznanych z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego.
oraz przepisami przeciwpożarowymi. (Wzór listy)**

Lp.	Nazwisko i imię	Stanowisko	Data	Podpis	Uwagi
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

**Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
dla budynku Starostwa Powiatowego
Plac Elizy Orzeszkowej 3 w Drawsku Pomorskim**

ZAŁĄCZNIK NR 6

Karta aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Lp.	Zakres aktualizacji	Data aktualizacji	Podpis osoby dokonującej aktualizacji	Podpis właściciela/ administratora budynku/ osoby upoważnionej
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

ZAŁĄCZNIK NR 7

Procedura ewakuacji osób o ograniczonej zdolności poruszania się (osób z niepełnosprawnościami/ze szczególnymi potrzebami)

1. **Cel procedury:** Zapewnienie optymalnego bezpieczeństwa petentów placówki z niepełnosprawnościami/ze szczególnymi potrzebami w sytuacji potencjalnego zagrożenia (pożar, inne miejscowe zagrożenie).
2. **Przedmiot i zakres stosowania:** Procedura określa tryb postępowania dla wszystkich pracowników placówki w razie potrzeby ewakuacji osób o ograniczonej zdolności poruszania się, które przebywają w obiekcie, wg części graficznej przedmiotowej procedury oraz w oparciu o zapisy pkt 6 niniejszej instrukcji.
3. **Osoby objęte procedurą:** Wszyscy pracownicy oraz osoby o ograniczonej zdolności poruszania się z dysfunkcjami narządów ruchu, wzroku, słuchu oraz zaburzeniami psychicznymi.
4. **Wskazania praktyczne:** do uwzględnienia/wykorzystania w czasie ewakuacji osób o ograniczonej zdolności poruszania się:

Uwagi/problemy/utrudnienia	Wskazania praktyczne
Osoby niepełnosprawne ruchowo	
ograniczona sprawność fizyczna (uwarunkowana konkretną dysfunkcją),	uspokój, wydaj polecenia, bądź stanowczy,
problemy z samodzielnym poruszaniem się (wózek, kule, protezy, itp.),	uwzględnij pełny i stały kontakt z otoczeniem za pomocą wszystkich receptorów,
konieczność przenoszenia na rękach lub stosowania wózków/noszy podczas transportu,	brak utrudnień w komunikowaniu się – możliwy kontakt wzrokowy i głosowy,
lęk przed pośpieszonymi i często niekonwencjonalnymi metodami transportu,	wskaz kierunek ewakuacji,
często znaczna waga osób,	pomóż w ewakuacji,
Osoby niedowidzące, niewidome	
nigdy nie widziały ognia i innych bezpośrednich zagrożeń,	za nim nawiążesz kontakt fizyczny, uprzedź o tym, przedstaw się i powiedz co się dzieje,
brak reakcji na wizualne efekty towarzyszące katastrofom,	do przeprowadzenia nie chwytaj za rękę, lecz podaj swoje ramię
brak reakcji na zagrożenia niesłyszalne i bezwonne oraz na napisy i znaki ostrzegawcze,	idąc opisz otoczenie i wskazuj przeszkody (schody w górę, w dół, itp.)
niemożność poruszania się w obiekcie bez przewodnika w sytuacji zagrożenia,	dotyk, słuch, węch i smak kompensują brak wzroku, również przy rozpoznawaniu zagrożeń,
stres i panika po wyczuciu za pomocą dotyku,	chcąc ostrzec taką osobę zrób to w sposób konkretny, nie wystarczy sam okrzyk „uwaga!”.
Osoby niedosłyszące, niesłyszące	
niemożność zbiorowego informowania o zagrożeniu za pomocą syren, głośników, itp., a także osób niosących pomoc,	przede wszystkim upewnij się, że osoba na ciebie patrzy (machnij ręką, chwyć za ramię) dopiero wtedy zacznij mówić,
nieznajomość języka migowego wśród większości społeczeństwa,	wyostrzony dotyk, wzrok i węch kompensują brak słuchu, również przy rozpoznawaniu zagrożeń,
utrudniony lub niemożliwy kontakt w ciemności i zadymieniu,	mów z twarzą zwróconą do rozmówcy,
niemożność lub kłopoty w uzyskaniu informacji o stanie zdrowia,	wykorzystaj sprawność fizyczną osoby, której pomagasz,

**Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
dla budynku Starostwa Powiatowego
Plac Elizy Orzeszkowej 3 w Drawsku Pomorskim**

Osoby z zaburzeniami psychicznymi	
kłopoty ze zrozumieniem i przyswajaniem poleceń przekazywanych szybko, głośno, niezrozumiale i tonem rozkazującym,	wykorzystaj fakt, że osoby chętnie pochwytną czynności wykonywane przez innych lub przywódcę grupy,
agresja wobec otoczenia, osób i przedmiotów,	traktuj każdą osobę jako indywidualną jednostkę,
brak tolerancji w stosunku do osób nieznanym, obcych,	normalna sprawność fizyczna umożliwi wykonywanie czynności ewakuacyjnych,
barykadowanie pomieszczeń, krycie się, używanie siły fizycznej,	stosunkowo duże posłuszeństwo wobec poleceń znanego opiekuna, wychowawcy,
chwilowe zaniki świadomości, często znaczna nadwaga i niedożywienie,	możliwość wykorzystania znajomości i przyzwyczajzeń poszczególnych chorych przy wykonywaniu czynności ewakuacyjnych.

5. Uwagi końcowe:

- w przypadku ogłoszenia ewakuacji za bezpieczne dotarcie osoby ze szczególnymi potrzebami (opisanymi j.w.) do punktu zbiórki poza strefę zagrożenia odpowiada pracownik obsługujący, będący w bezpośrednim kontakcie z tą osobą (inni pracownicy są zobowiązani do pomocy w bezpiecznym przemieszczaniu takiej osoby do punktu zbiórki);
- każdy pracownik tutejszej placówki, niezależnie od niniejszej procedury ma obowiązek okazania wszelkiej pomocy osobie ze szczególnymi potrzebami;
- w sytuacji ogłoszenia ewakuacji należy każdorazowo zwracać uwagę na osoby przebywające na ciągach komunikacyjnych (korytarze, klatki schodowe) – udzielić ewentualnej pomocy wg potrzeb danej osoby;
- należy mieć na uwadze, że zmiany zachodzące w szybkim tempie związane z zagrożeniem i ewakuacją wśród w/w grup osób mogą powodować dezorientację, panikę, stres, niechęć lub niemożność działania.

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

I.B.P. Starostwo Powiatowe Drawsko Pom.